

CENE NEPREMIČNIN

PREVZEMI

TRAJNOSTNA MOBILNOST

NAJBOGATEJŠI SLOVENC

SRIP: kakšne so koristi za podjetja in koliko denarja se še obeta od države

Čas branja: 10 min

0

18.11.2019 14:30

V partnerstvih si želijo več posluha države in več besede pri sprejemanju zakonodaje

TEJA GRAPULIN

Follow @TejaGrapulin

194 followers

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[Ministrstvo za... >](#)[Maja Bučar >](#)[Fakulteta za družbene... >](#)[Služba vlade Republike... >](#)[R & R >](#)[Turistično gostinska... >](#)[Klavdija Perger >](#)

Podjetja in raziskovalne organizacije ter univerze se zadnja tri leta povezujejo v tako imenovana strateška razvojno inovacijska partnerstva ali na kratko SRIP. Ta partnerstva so novost aktualne finančne perspektive 2014–2020, njihovo ustanovitev in delovanje deloma financira tudi ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (**MGRT**) z evropskim denarjem, preostanek morajo partnerstva dobiti iz članarine.

Ob ustanavljanju SRIP je bilo precej dvomov o tem, ali takšno novo obliko povezovanja res potrebujemo ali ne gre za porabo časa in denarja zgolj za neko idejo birokratov. Pogledali smo, kako na delovanje SRIP gleda država in kako svoje aktivnosti ocenjujejo sami.

Kje so SRIP danes

Država je za sofinanciranje delovanja devet SRIP do leta 2022 predvidela 10,5 milijona evrov, gospodarsko ministrstvo je s partnerstvi do zdaj podpisalo za 5,45 milijona evrov pogodb za izvajanje prve (priprava akcijskega načrta) in druge faze (izvajanje akcijskega načrta) projektov, do konca oktobra letos jim je izplačalo

slaba dva milijona evrov. Ministrstvo sicer krije do 50 odstotkov upravičenih stroškov, ki jih imajo SRIP.

MGRT: Večina partnerstev delo dobro opravlja

SRIP so prvi korak v smeri uresničevanja slovenske strategije pametne specializacije, saj so opredelili razvojni program slovenskega gospodarstva in s tem tudi področja usmerjenih vlaganj v raziskave in razvoj (RR), pravijo na MGRT. Tu so partnerstva imela veliko vlogo, pojasnjujejo, velik izziv pa je bila druga faza, saj so se zavezali k povezovanju, oblikovanju skupnih projektov, razvoju kadrov in pomoči članom pri prodoru na tuje trge. V vmesnem vrednotenju delovanja SRIP (pod vodstvom **Maje Bučar** s **FDV**, koordinacija **SVRK**) se je pokazalo, da večina partnerstev svoje delo dobro opravlja, niso pa pri tem vsa enako uspešna. Kar je bilo pričakovati, saj so tipi organizacij, ki koordinirajo SRIP, zelo različni, pojasnjujejo na ministrstvu.

Kakšni so načrti države za naprej

»Na področju **R & R** si prizadevamo za stabilno in predvidljivo poslovno okolje, zato za zdaj ne načrtujemo radikalnih sprememb pri spodbujanju vlaganj,« na MGRT odgovarjajo na vprašanje, ali si lahko SRIP obetajo sofinanciranje tudi po letu 2022. Ne izključujejo pa možnosti, da se bodo morali prilagoditi novim okoliščinam in znotraj ukrepov izpeljati nadgradnje. V nekaterih SRIP bi radi več posluha države in niso zadovoljni, da so si pri razpisih partnerji konkurenti. Na ministrstvu pojasnjujejo, da morajo biti kohezijska sredstva enako dostopna vsem, partnerji SRIP ne morejo imeti prednosti, da pa izrazito spodbujajo sodelovanje. Kar se nadaljevanja delovanja SRIP tiče, poudarjajo, da bo treba osredotočanje in specializacijo izvajati odločneje in predvsem drznejše. »Tukaj računamo tudi na vlogo SRIP, ki pa morajo biti stvarni v svojih pričakovanjih, saj gre tukaj za dialog, kjer stvari ne morejo biti vselej izvedene tako, kot jih razume ena stran.«

Pri enem SRIP sum goljufije

V zadnjih tednih so se sicer partnerstva omenjala v povezavi z ovadbo, ki jo je **zaradi suma goljufije in še drugih kaznivih dejanj pri projektu SRIP Trajnostni turizem** zoper zdaj že nekdanjo direktorico **Turistično-gostinske zbornice Klavdijo Perger** vložilo gospodarsko ministrstvo. Ministrstvo je v tem primeru samo zaznalo nepravilnosti pri pregledu enega od zahtevkov za izplačilo.

MGRT je preverjal tudi SRIP Pametna mesta in skupnosti, kjer so na kraju samem pregledali izvajanje prve faze. Končno poročilo je še v pripravi. V SRIP pravijo, da so preverjali realizacijo aktivnosti glede na pogodbo o sofinanciranju.

Kakšne so izkušnje SRIP in njihovi dosežki

Partnerstev je devet. Vse smo vprašali, kakšne so njihove dosedanje izkušnje, s katerimi izzivi se srečujejo in katere tri večje dosežke bi postavili v ospredje. Njihove odgovore smo močno strnili, skupno skoraj vsem je, da za enega ključnih dosežkov štejejo povezovanje toliko različnih partnerjev.

SRIP Trajnostna pridelava hrane

Koordinator: GZS (Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij) (GZS ZKŽP)

Članstvo: SRIP sestavljajo tri krovne ustanove iz agroživilstva, in sicer GZS ZKŽP, Kmetijsko-gozdarska zbornica in **Zadružna zveza Slovenije**. GZS ZKŽP je v partnerstvu s kolektivnim članstvom 241 podjetij, med temi je 50 aktivnejših. Sodeluje še 10 ustanov znanja, raziskav in razvoja, pridružujejo pa se tudi podjetja iz drugih panog.

Izzivi, izkušnje: »Izkušnje so pozitivne, člani razumejo pomen partnerstva in iščejo povezave. Izziv je **narediti slovensko agroživilstvo prijaznejše za inovacije ter spodbuditi inovacijsko in podjetniško miselnost vseh v živilskem sektorju**. Pričakujemo še obsežnejše povezovanje, tudi po koncu operacije, ob podpori dosežkov, ki so in še bodo plod delovanja SRIP,« pravi direktorica GZS ZKŽP **Tatjana Zagorc**.

Dosežki: Nastala je aplikacija Katalog živil za javno naročanje z namenom zagotoviti preprostejše naročanje živil v javnih zavodih, ki je že postala splošno uporabljano orodje, pojasnjuje sogovornica. Nanjo se bodo vezala podjetja iz logistike in IKT. Potekajo tudi priprave za ustanovitev senzoričnega centra v Sloveniji. Postal so polnopravni član S3, platforme za senzorje v agroživilstvu, ki združuje najnaprednejše centre za razvoj in uporabo teh orodij.

...

SRIP Zdravje – medicina

Koordinator: Slovensko inovacijsko stičišče, Evropsko gospodarsko interesno združenje (SIS EGIZ)

Članstvo: Konec avgusta so imeli 50 članov.

Izkušnje, izzivi: »Sodelovanje med člani je dobro, pričakovanja glede financiranja novih razvojnih projektov so bila velika. Žal projekti članov, čeprav so vložili ogromno dela v pripravo akcijskega načrta, pri dodelitvi sredstev niso imeli nikakršnih prednosti. V prihodnje bi si želeli boljše usklajevanje med ministrstvi pri pripravi razpisov ter upoštevanje znanja in strateških potreb članov pri oblikovanju politik in strategij na državni ravni,« pravi vodja SRIP **Alenka Rožaj Brvar**.

Dosežki: Eden je pridobitev certifikata za Referenčno mesto Slovenija v Evropskem inovacijskem partnerstvu za aktivno zdravo staranje. Certifikat omogoča inovacijsko in gospodarsko sodelovanje na področju srebrne ekonomije. Drugi je sprejetje v platformo S3P4PM (Personalizirana medicina), tako da lahko slovenski strokovnjaki sodelujejo pri oblikovanju projektov personalizirane medicine. Tretje leto pa so člani evropskega supergrozda **TIM** (Twin International Multihelix).

...

SRIP Tovarne prihodnosti (ToP)

Koordinator: Institut Jožefa Stefana

Članstvo: SRIP sestavljajo Institut Jožefa Stefana, Kompetenčni center za sodobne tehnologije vodenja (KC STV), Razvojni center orodjarstva Slovenije Tecos in GZS. V SRIP je 90 članov, 83 odstotkov jih prihaja iz industrije.

Izkušnje, izzivi: »Velik izziv je predvsem zaupanje podjetij, boljše sodelovanje z državo pri pripravi strategij in oblikovanju javnih razpisov ter priprava storitev, ki prinašajo resnično dodano vrednost za podjetja. V nadaljevanju projekta se bomo osredotočali predvsem na implementacijo ključnih tehnologij v vertikalne verige vrednosti preostalih SRIP, nadaljnjo fokusirano internacionalizacijo in pripravo vzdržnega modela delovanja s ponudbo dodatnih storitev za naše člane,« pravi Rudi Panjar, direktor SRIP ToP.

Dosežki: Med dosežki omenjajo vzpostavitev demookolja pametne tovarne (sodelovanje s programom Gostop in fakulteto za strojništvo) in aktivno članstvo v mednarodnih organizacijah ter različnih iniciativah s področja tovarn prihodnosti (EFFRA (European Factories of the **Future Research Association**), EU Robotics, World Manufacturing Forum, Sustainable Process Industry through Resource and **Energy Efficiency**, **Vanguard Initiative in JRC S3 Industrial Platform** ter oblikovanje kompetenčnega centra za kadre KOC

Tovarne prihodnosti v sodelovanju z Mednarodno podiplomsko šolo Jožefa Stefana.

...

SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo (PSiDL)

Koordinator: Teces

Članstvo: Konec oktobra so imeli 78 članov, med njimi 58 podjetij, 13 javno-zasebnih zavodov (fakultet, inštitutov) in šest združenj.

Izkušnje, izzivi: Delovanje SRIP je multidisciplinarno, od dobaviteljev posameznih komponent do ponudnikov kompleksnejših in integriranih rešitev, od tržne usmerjenosti predvsem na slovenski ali nam bližnje trge do prisotnosti v globalnih dobavnih verigah, opisuje **Matej Gajzer**, direktor Tecesa. Največji izziv je ustvariti povezovalno in podporno okolje, ki bo okrepilo razvoj novih globalno konkurenčnih izdelkov in celostnih rešitev za trajnostno naravnano bivalno in delovno okolje prihodnosti. Sile bodo usmerili v vzpostavitev večjega števila demonstracijskih razvojnih projektov, ki bodo omogočali učenje, testiranje in prikaz novosti.

Dosežki: Novi multidisciplinarni demo projekt pametne pretežno lesene hiše »Dom24h – pametni dom prihodnosti za udobno in zdravo bivalno in delovno okolje«, ki je vreden 16 milijonov evrov in pri katerem je sodelovalo 12 članov SRIP. Omenjajo tudi vzpostavitev strateškega eksperimentalnega projekta Drevo v okviru centra znanosti. Med dosežki je tudi uvajanje celostne podpore pri spopadanju z izzivi digitalizacije pametnih naprav in stavb v prihodnosti.

...

SRIP Pametna mesta in skupnosti (PMiS)

Koordinator: Institut Jožefa Stefana

Članstvo: V SRIP povezujejo 131 podjetij, združenj, zavodov, razvojno-raziskovalnih ustanov. Med člani je 43 mikro, 35 malih, 13 srednjih in 14 velikih podjetij, dve občini, 18 fakultet, šest inštitutov.

Izkušnje, izzivi: Koncept pametnega mesta in pametne skupnosti je kombinacija tehnologij in sodobnega razmišljanja za dvig kakovosti življenja

prebivalcev. Sodobne IKT omogočajo vzpostavitev sistema upravljanja, ki pripomore k učinkovitejšemu upravljanju mest in skupnosti, pojasnjuje Nevenka Cukjati, direktorica operacije SRIP .

Dosežki: V delu imajo več projektov, eden od njih je 5G-varnost, kjer gre za tehnologije na področju dispečerskih storitev za javno zaščito in pomoč pri nesrečah ter novo generacijo uporabniško usmerjenih aplikacij za potrebe osebne varnosti državljanov. Med končanimi projekti je KOC za pametna mesta in skupnosti. V projektu Ekosmart pa gre za integracijo področnih rešitev v skupen ekosistem, razvoj platforme EkoSmart, ki omogoča enostavno integracijo področnih rešitev. Platforma je kompatibilna s svetovnimi rešitvami in vključuje koncepte interneta stvari (IoT).

...

SRIP Razvoj materialov kot končnih produktov (Matpro)

Koordinator: GZS

Članstvo: Članov je 52, so iz gospodarstva in znanstvenoraziskovalne sfere. Je pa število vključenih podjetij bistveno večje, saj je član GZS z dvema panožnima industrijskima združenjema.

Izkušnje, izzivi: Izkušnje sodelujočih so pozitivne, pravijo v SRIP, saj se je pokazalo, da sinergijski učinki povezovanja med partnerji z različnimi interdisciplinarnimi znanji omogočajo hitrejše doseganje rezultatov in prinašajo preboje na področjih, ki se brez teh povezav najverjetneje ne bi zgodili. Predviden je tudi zagon dveh razvojnih centrov, in sicer za področje lahkih kovin in za kompozitne materiale. »Na ravni države je nujno oblikovati enotno strategijo industrijske politike, R & R, vključujoč pametno specializacijo, ter vse postaviti na temelje digitalizacije in pod krovno komunikacijsko strategijo,« pravi koordinatorka SRIP **Vesna Nahtigal**. Pričakujejo uresničitev avgusta sprejetega sklepa vlade o vzpostavitvi platforme za napovedovanje potreb po kompetencah na državni ravni.

Dosežki: V ospredje postavljajo program **Martina**, ki je, pojasnjujejo, kot slovenski model poslovno-tehnološkega sodelovanja pri razvoju novih jekel, aluminijevih zlitin in multikomponentnih materialov primer najsodobnejšega inoviranja v svetu. Pri ravnanju s človeškimi viri poudarjajo neformalen modularni izobraževalni program na področju kompozitov (EduCOMP). Prva izobraževanja se bodo predvidoma začela izvajati v začetku prihodnjega leta.

...

SRIP Mobilnost (ACS+)

Koordinator: GIZ ACS Slovenski avtomobilski grozd

Članstvo: Nekaj več kot 108 članov. MSP pomenijo 58 odstotkov vsega članstva, raziskovalne in izobraževalne ustanove pa 16 odstotkov.

Izkušnje, izzivi: »Področje mobilnosti je zaradi velikih zahtev po zmanjševanju škodljivih izpustov in s tem povezano pospešeno elektrifikacijo na eni strani ter intenzivno digitalizacijo na drugi podvrženo izjemnim spremembam, kar se kaže v razvoju novih storitev, novih izdelkov in novih modelov mobilnosti,« razlaga **Tanja Mohorič**, koordinatorica SRIP ACS+. V okviru SRIP si prizadevajo prepoznavati strateške razvojne usmeritve področja in jih prenašati v svoje podporne aktivnosti.

Dosežki: Eden najvidnejših projektov je vzpostavitev platforme Edison, ki povezuje partnerje na področju zelene mobilnosti. Omenjajo tudi vzpostavitev skupnega laboratorija za 3D-tisk kovinskih materialov v okviru razvojnega centra **SiEVA**. Tretji pomembni projekt je pobuda za digitalizacijo logističnih procesov Digilog, s katerim želijo vpeljati digitalizacijo v vse procese logistike. Poleg drugega navajajo še podpis tristranskega sporazuma o sodelovanju z avstrijskimi in madžarskimi partnerji do skupnega prebojnega projekta pri razvoju rešitev za brezstično polnjenje električnih vozil.

...

SRIP Trajnostni turizem (SRIPT)

Koordinator: Turistično-gostinska zbornica Slovenije (TGZS)

Članstvo: SRIP ima skupaj 45 članov, 36 iz turističnega gospodarstva, v njem so še javni zavodi, izobraževalne ustanove, združenja. Je največje inovativno strateško partnerstvo na področju trajnostnega turizma pri nas, saj je vanj, gledano z vidika prihodkov, združenega več kot polovica vsega turističnega gospodarstva, poudarjajo.

Izkušnje, izzivi: »Panoga turizem je v nasprotju s preostalimi področji, ki so del strategije pametne specializacije in so izrazito proizvodno naravnana, storitvena, tako da so vrata za prijavo projektov naših članov pogosto priprta,« pojasnjuje **Fedja Pobegajlo**, vršilec dolžnosti direktorja TGZS. Turistično

gospodarstvo se zaveda svojih možnosti ter v celoti razume potrebo po zdravih temeljih in vlaganju v R & R, pravi sogovornik. »Vse to pa je posredno nastalo iz projekta SRIPT.« SRIP je podporno zaledje gospodarstvu in javnim ustanovam. »Največji izziv je zagotavljanje 50-odstotnega sofinanciranja projekta in stalnega denarnega toka. Pričakovanja pa so velika, saj bomo šele zdaj razvita orodja in znanje implementirali v okolje.«

Dosežki: Najpomembnejši dosežek je, tako Pobegajlo, na področju R & R v turizmu. Ob začetku projekta nihče ni niti razmišljal, da se v turizmu izvajajo R & R, pravi in poudarja, da ima SRIPT vse zasluge za celostno vpeljavo R & R v turizmu. »Skozi študije primerov v podjetjih **Hit** in **Postojnska jama** se je znanstveno dokazalo, da R & R obstajajo. SRIPT je povezal podjetja v konzorcij, ki je s povezavo partnerstva in turizma 4.0 uspešno prijavil projekt Demo piloti.« Drugi člani SRIPT ustanavljajo svoje oddelke za R & R.

...

SRIP Mreže za prehod v krožno gospodarstvo

Koordinator: Štajerska gospodarska zbornica

Članstvo: V SRIP deluje 72 članov, od tega 46 malih, srednjih in velikih podjetij, devet razvojno-raziskovalni ustanov, obe univerzi ter druge javne in nevladne organizacije, vključno z gospodarskimi zbornicami.

Izkušnje, izzivi: SRIP je pripomogel k poglobljenemu in uspešnemu sodelovanju članov pri skupnih aktivnostih s področja krožnega gospodarstva. Člane podpira z različnih vidikov, denimo pri razvoju človeških virov in internacionalizaciji. Izziv bo med drugim nadaljnje delovanje SRIP v okviru akcijskega načrta, spodbujanje članov k razvoju visokotehnoloških izdelkov in storitev ob IKT-podpori, sodelovanje v verigah vrednosti za lažji vstop na globalni trg. Pričakujejo podporo države pri razvoju visokotehnoloških izdelkov in njeno sodelovanje pri internacionalizaciji.

Dosežki: Dosežki članov, vključno z odobrenimi RR-projekti (Celkrog in drugi), demo ali pilotnimi projekti (denimo Poly krožnost), kažejo, da je postalo krožno gospodarstvo pomemben dejavnik tako na ravni države kot na ravni EU in globalno, pojasnjujejo v SRIP, ki ga koordinira Dragica Marinič. Naštevajo še vključevanje in sodelovanje SRIP in članov v pobudi Vanguard, platformi Bio osnovano gospodarstvo in platformi grozdov EU.

Več iz teme:

[Ministrstvo za... >](#)

[Maja Bučar >](#)

[Fakulteta za družbene... >](#)

[Služba vlade Republike... >](#)

[R & R >](#)

[Turistično gostinska... >](#)

[Klavdija Perger >](#)
